

Participatieraad Sociaal Domein Losser
t.a.v. de heer Stopel
Postbus 90
7580 AB LOSSER

Uw brief van: 15 oktober 2019
Uw kenmerk:
PR/OAAM-2019-09
Bijlagen:

Zaaknummer: 19Z01628
Ons kenmerk: 19.0030425
Afdeling: WIJZ
Inl.: T. Hinrichs
Doorkiesnr.: 06-13979216

Losser, 17 december 2019

Verzonden: **19 DEC. 2019**

Onderwerp:
Antwoord op ongevraagd advies
armoedemonitor

Geachte heer Stopel,

Wij bedanken u voor uw ongevraagd advies ten aanzien van de Armoedemonitor 2019. Bij het beantwoorden ervan volgen wij de door u aangegeven indeling.

Algemeen

U geeft aan het goed te vinden dat de gemeente de armoedemonitor opstelt. Echter u mist nog te veel dat er een zichtbaar vervolg gegeven wordt aan de conclusies uit de armoedemonitor. U geeft daarover de volgende aanbeveling:

Aanbeveling van de Participatieraad

De participatieraad adviseert de gemeente inzichtelijk te maken op welke onderdelen inzet wordt gepleegd in 2020 en 2021 op basis van de conclusies vanuit de Armoedemonitor. Hoe wordt het proces en de inhoud vertaald naar (proactief) maatwerk en op welke doelgroepen wordt ingezet?

Antwoord: wij onderschrijven deze aanbeveling. In het kader van het armoedebeleid en schuldhelpverlening vinden al diverse concrete acties plaats. We erkennen echter dat het bereik van bepaalde instrumenten nog niet optimaal is, zoals uit de monitor blijkt. Daar gaan we aan een verbetering werken.

Op dit moment is er een uitgebreid, door de gemeente ingekocht, aanbod aan hulpverlening (van licht tot zwaar) voor mensen die in armoedesituaties leven en/of te maken hebben met problematische schulden. We zien dat vooral het aantal kinderen dat gebruik maakt van het aanbod, mede door de inzet van de St. Leergeld, gestegen is. Het aantal volwassenen dat van een kortingsregeling gebruik maakt blijft daarbij echter nog achter.

In 2020 willen we vooral inzetten op een betere, breed ingezette, communicatie, zodat inwoners beter weten waar ze terecht kunnen voor hulp en regelingen. Nog steeds melden mensen zich laat of soms te laat met financiële problemen voor hulp bij de gemeente of bij de Stadsbank.

We willen daarbij, meer dan in de afgelopen jaren, ook werkgevers betrekken. Werkgevers krijgen soms zicht op de schuldenproblematiek van hun werknemers, omdat er sprake is van loonbeslag.

Vroegsignalering

Wij verwachten een deel van deze vraag naar schuldhulpverlening in een vroeg stadium te kunnen ontdekken door mee te doen aan het (regionale) project vroegsignalering. We zien inmiddels dat het aantal meldingen van betalingsachterstanden de laatste maanden toeneemt. De signalen worden door ons onderzocht en er volgen huisbezoeken, indien mensen niet op uitnodigingen reageren.

De problematiek van armoede en schulden wordt ook meegenomen bij de ontwikkelopgaves binnen het Sociaal Domein, die een vervolg zijn op het in maart 2019 door de Raad vastgestelde "Integraal beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022".

Met name de ontwikkelopgaves: "Een arbeidsmarkt voor iedereen" en "Preventie schulden" spelen hierbij een belangrijke rol. Ook de "Gebiedsgerichte aanpak Overdinkel", waarvoor op dit moment een plan van aanpak wordt gemaakt, is hierbij belangrijk.

Doelgroepen

De doelgroepen waar wij ons voornamelijk op zullen richten, volgen uit de armoedemonitor, waarin te zien is dat deze groepen oververtegenwoordigd zijn in armoedesituaties. Het gaat o.a. om éé noudergezinnen en inwoners met een niet-westerse achtergrond.

Maar allereerst blijven kinderen in armoedesituaties de belangrijkste doelgroep van het armoedebeleid van de gemeente Losser, omdat we willen dat alle kinderen mee kunnen doen in de samenleving, ook al ze zich in een armoede situatie bevinden.

Cursus voor gezinnen met kinderen

In samenwerking met Saxion Hogeschool en de GGD is de gemeente Losser een pilot in de vorm van 5 cursusdagen gestart, gericht op gezinnen met de titel "jij en je kind gezond in krappe tijden". Dit was gericht op het rondkomen met weinig middelen. De deelnemers konden hun ervaringen uitwisselen en hebben tips gekregen om meer te kunnen doen met weinig middelen. De ervaring van de cursisten was positief. Zo positief, dat de groepen elkaar na die tijd nog weten te vinden en elkaar versterken. De groepen houden onderling contact en kunnen, indien nodig, contact opnemen met de armoede coördinator van de gemeente Losser.

In afwachting van de onderzoeksresultaten vanuit het Saxion, wordt er gekeken of dit soort bijeenkomsten verder uitgerold moet worden. De eerste onderzoeksresultaten lijken erg positief.

Begeleiden naar werk

Het beleid van de gemeente is erop gericht zoveel mogelijk mensen, vanuit de uitkering te begeleiden naar betaald werk. Omdat dit de beste manier is om de inkomenspositie van iemand te verbeteren.

We verruimen de inzet van bijzondere bijstand om tegemoet te komen in de kosten van kinderopvang (zodat alleenstaande ouders minder een drempel ervaren om aan het werk te kunnen). En we werken op dit moment aan een project waarbij alleenstaande ouders binnen schooltijden aan het werk kunnen, om zo de stap naar de arbeidsmarkt te versoepelen.

Inwoners met een migratieachtergrond zijn helaas oververtegenwoordigd in armoedesituaties. Dit heeft te maken met hun achterstand op de arbeidsmarkt, die weer een gevolg is van een gebrekkige beheersing van de Nederlandse taal.

We zetten FC Noaber in zodat inwoners met een niet-westerse achtergrond actief worden in de maatschappij en, indien mogelijk, doorstromen naar betaald werk, zodat hun inkomenspositie beter wordt. Een consultant van de afdeling WIJZ volgt de vorderingen van de deelnemers van FC Noaber nauwgezet. Ook van het Taalpunt wordt door deelnemers van FC Noaber veel gebruik gemaakt.

Minimaregelingen

U geeft aan het positief te vinden dat de St. Leergeld meer kinderen heeft weten te bereiken in 2018. U geeft ook aan dat het bereik van aan aantal andere minima-regelingen (in %) veel lager is dan bij collega gemeenten.

Aanbeveling van de Participatieraad

De participatieraad adviseert een nadere (diepte)analyse te maken om meer kwantitatief en kwalitatief (er meer 'gevoel' bij krijgen) inzicht te krijgen wat de oorzaken zijn dat er binnen de gemeente Losser aanzienlijk minder gebruik wordt gemaakt van de bijzondere bijstand, individuele inkomensvoetstuk en de kortingsregeling.

Antwoord: we hebben bekeken wat de oorzaken kunnen zijn van het lagere gebruik van de diverse regelingen.

Bijzondere bijstand

Bij de bijzondere bijstand speelt het een rol dat wij geen medische kosten vergoeden (die niet door de verzekering gedekt worden). Sommige gemeenten doen dat wel. In plaats daarvan betaalt de gemeente Losser mee aan diverse collectieve zorgverzekeringen, waarbij ook het eigen risico en de eigen bijdrage meeverzekerd kunnen worden. Het gebruik van deze collectieve zorgverzekeringen neemt toe.

Ook hier worden al concrete acties uitgevoerd, zoals voorlichting aan inwoners over de collectieve zorgverzekering (met een overstap-sprekuren in zowel Losser als Overdinkel)

Verruiming van de inkomensgrenzen bijzondere bijstand wil niet meteen zeggen dat dit ook leidt tot hogere aantallen, wel tot hogere vergoedingen. Het zijn veelal dezelfde mensen die voorheen ook al bijzondere bijstand kregen, maar nu iets meer krijgen omdat ze tot 110% geen draagkracht hebben en zelf niets hoeven bij te dragen. Voorheen moesten zij, ondanks hun inkomen van bijv. 105% zelf al wat bijdragen. Door meer bekendheid te geven kan misschien de doelgroep worden bereikt die voorheen dacht hiervoor niet in aanmerking te komen.

Sommige gemeenten hanteren een ruimere inkomensgrens dan Losser, zoals bijv. 120% of 130%. Het is logisch dat er dan ook een hoger gebruik van bijzondere bijstand is. Veel gemeenten komen terug van deze ruime(re) grenzen, ook vanwege de kosten.

Inkomensvoetstuk: hiervan is in 2018 meer gebruik gemaakt dan in 2016, het gebruik is echter lager dan de landelijke cijfers. De reden hiervoor wordt in de monitor al aangegeven (p 18). De gemeente Losser hanteert de regels vrij strikt, dat wil zeggen dat mensen die zelf hun inkomenspositie kunnen verbeteren, hiervoor niet in aanmerking komen. En de grens om in Losser hiervoor in aanmerking te komen is relatief laag. Deze keuze is binnen de gemeente Losser vastgelegd in de Armoedenota 2016: "de inkomensgrens individuele inkomensvoetstuk blijft 101%".

Hiermee is de inkomensgrens voor deze regeling afwijkend ten opzichte van overige inkomensondersteunende regelingen, maar dit is een bewuste keuze. De individuele inkomensvoetstuk is namelijk bedoeld voor mensen die langdurig een inkomen hebben op het sociale minimum en géén uitzicht hebben op inkomensverbetering. Zij zijn niet in

staat om maandelijks te reserveren in tegenstelling tot mensen die maandelijks al een inkomen van bijvoorbeeld 109% van het sociaal minimum hebben.

Kortingsregeling: hiervan werd in 2018 minder gebruik gemaakt. De verklaring is dat in de cijfers 2016 ook nog veel ouders met kinderen zitten (nl. 1e helft 2016). Halverwege het jaar (per 1 augustus) is Leergeld pas begonnen met hun werkzaamheden i.v.m. start nieuw schooljaar en sportjaar. In 2018 zijn de kinderen allemaal via Leergeld en zijn de volwassenen over gebleven.

Langdurige minima

U constateer dat het aantal en aandeel langdurige minima toeneemt.

Aanbeveling van de Participatieraad

De participatieraad adviseert gerichte en concrete acties in te zetten welke aansluiten bij de doelgroepen ouderen minima en minima met een niet-westerse migratieachtergrond met als doel deze mensen te faciliteren om ze uit de langdurige minima te halen of het voor deze mensen 'aangenamer' te maken.

Concreet:

- 1. Proactief doelgroep ouderen benaderen en samen kijken of er optimaal gebruik wordt gemaakt van de minimaregelingen en bespreken of en hoe deze groep ouderen deel kan nemen aan het participatieproces waarbij ontmoeten en voorliggend ontmoeten uitgangspunt moeten zijn.*
- 2. Proactief doelgroep minima met een niet-westerse migratieachtergrond benaderen en samen kijken of er optimaal gebruik wordt gemaakt van de minimaregelingen en bespreken en faciliteren hoe deze groep deel kan nemen aan het participatieproces waarbij aan wordt aangesloten bij de (individuele) kwaliteiten van deze doelgroep. Waar het kan begeleiden naar betaald werk en waar het nog niet kan begeleiden naar vrijwilligerswerk.*
- 3. Gericht inzetten van de Voorzieningenwijzer voor ouderen minima en minima met een niet- westerse migratieachtergrond.*

Antwoord:

Ad 1: we zijn (o.a.) in gesprek met Humanitas Thuisadministratie en het Financieel Formulieren Spreekuur, hoe we ervoor kunnen zorgen dat meer ouderen de weg weten te vinden naar deze voorzieningen en geholpen kunnen worden bij het aanvragen van de regelingen waarvoor ze in aanmerking komen. En we bekijken of we niet beter naar de groep toe kunnen gaan, in plaats van dat we proberen deze groep naar spreekuren te laten komen.

Ook deze groep nemen we mee in onze communicatie over de diverse regelingen. Wat betreft het meer laten participeren van ouderen, zijn er diverse activiteiten o.a. uitgevoerd door Fundament in het kader van ouderenwerk, die te vinden zijn op de site van Fundament.

Ad 2: de doelgroep minima met een niet-westers migratieachtergrond is al grotendeels in beeld, omdat zij vaak (langdurig) zijn aangewezen op uitkeringen. Ze maken ook relatief vaker gebruik van de beschikbare regelingen (pagina 8 van de armoedemonitor).

Dit komt vermoedelijk omdat zij al in beeld zijn bij instanties, zoals bij de gemeente, door hun uitkering, of bij de stichting Palet die statushouders begeleidt.

Voor wat betreft de begeleiding naar "betaald werk en waar het nog niet kan begeleiden naar vrijwilligerswerk", kunnen wij aangeven dat wij dat al doen. Een belangrijk instrument daarbij is het hierboven al genoemde FC Noaber, waar deelnemers via sport en bewegen, het doen van vrijwilligerswerk en het volgen van extra taallessen (naast de inburgering) actief zijn binnen de maatschappij.

Ad 3: ten aanzien van de Voorzieningenwijzer geeft u nog een afzonderlijke aanbeveling:

Aanbeveling van de Participatieraad

De participatieraad adviseert de gemeente de Voorzieningswijzer in te zetten bij de huidige doelgroep langdurige minima (of eerst een deel van deze doelgroep) waarbij de strategie gericht is op een persoonlijke aanpak en maatwerk. De participatieraad adviseert een kleinschalig experiment waarbij het afbreukrisico klein is. Op basis van de resultaten van het experiment kan gekeken worden of en hoe er een vervolg aan wordt gegeven.

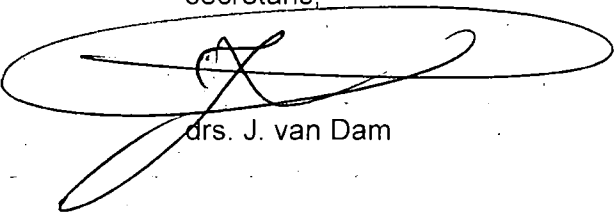
Antwoord: de gemeente heeft redelijk recent (2017/2018) geprobeerd de Voorzieningswijzer in te zetten voor minima binnen de gemeente Losser, in samenwerking met woningcorporatie Domijn. Helaas heeft dit project (na diverse pogingen) niet geleid tot voldoende deelnemers, waardoor wij het project hebben stopgezet. We gaan daarom niet (op korte termijn) opnieuw beginnen met de Voorzieningswijzer. Maar proberen mensen op andere manier te bereiken, om ervoor te zorgen dat ze optimaal gebruik maken van de voor hen bedoelde regelingen. Dit doen we (o.a.) door bij de integrale intake voor het Sociaal Domein aandacht te besteden aan de financiële situatie van cliënten en als er aanleiding toe is, mensen door te verwijzen naar begeleiding op dit vlak, zoals budgetbeheer, budgetcoach, financieel formuleren spreekuur.

We hopen hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van Losser,

secretaris,

drs. J. van Dam

burgemeester,

ir. C.A.M. Kroon